

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ · ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' ΕΤΟΣ 29° | ΑΘΗΝΑΙ 15-30 ΙΟΥΛΙΟΥ 1915 | ΑΡΙΘΜΟΣ 1067

ΠΡΟΣ ΤΑΣ Κ. Κ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΡΙΑΣ ΜΑΣ

Ἐντὶ ὧς ἐγένετο ἄλλοτε νὰ διακοπῇ ἡ ἔκδοσις τῆς «Ἐφημ. τῶν Κυριῶν» κατὰ τοὺς θερινοὺς μῆνας συνεχίζεται αὐτὴ ἀπαξ τοῦ μηνὸς μόνον κατὰ τοὺς μῆνας Ἰούνιον, Ἰούλιον καὶ Αὐγούστον.

ΑΙ ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ

ΔΙΑ ΤΗΝ ΣΩΤΗΡΙΑΝ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

Ὅταν ἡ Ἑλλὰς σύσσωμος ἔδοξε ἀπὸ τὸν μέγαν τῆς ἀγωνίας παλμόν, ὅταν αἱ ὄραι τοῦ πόνου τοῦ ἡρωικοῦ βασιλέως ἐπερνοῦσαν ἀργά, τόσον, ὥστε νὰ φαίνωνται αἰῶνες, ὅταν ἡ Ὑψηλὴ Σύζυγος ὡς γυναῖκα καὶ ὡς χριστιανὴ μὲ τὴν καρδιὰ αἱματομένη ἀφίερωνε κάθε ἐλπίδα τῆς εἰς τὸν Θεόν, αἱ Ἑλληνίδες ὅλαι εἶχαν ἀδελφωθῆ μαζὴ τῆς εἰς τὴν λύπην καὶ εἰς τὴν πρὸς τὸν Θεὸν ἐλπίδα καὶ ἀντίληψιν.

Φυσικὸν εἶναι νὰ πανηγυρίσουν σήμερον μαζὴ τῆς τὴν χαρὰν τῆς σωτηρίας.

Φυσικὸν εἶναι ἀδελφομέναι καὶ τώρα ὅπως καὶ τότε νὰ ποθοῦν νὰ συμβολίσουν τὴν χαρὰν τῶν εἰς μνημεῖον, ποῦ θὰ στεγαζῇ τὸν πόνον, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας καὶ τῆς χαρᾶς μαζή.

Δέκα κυρία ἀνταποκρινόμεναι εἰς τὴν ἐπιθυμίαν αὐτὴν ὁλων τῶν Ἑλληνίδων ἀνέλαβαν νὰ

διοργανώσουν πανελληνίον γυναικεῖον ἔρανο-περιορισμένον ρητῶς εἰς μονόδραχμον καὶ μόνην συνδρομήν. Τὸ ποσὸν αὐτὸ θὰ διατεθῇ εἰς τὴν ἴδρυσιν ἑνὸς πολεμικοῦ νοσοκομείου, εἰς τὸ ὁποῖον θὰ μορφώνωνται νοσοκόμοι καὶ θὰ νοσηλεύονται οἱ ἄνδρες ποῦ μὲ τὸ αἷμα καὶ τὴν ζωὴν τῶν φρουροῦν τὴν τιμὴν καὶ τὸ μεγαλεῖον τῆς πατρίδος.

Τοιαύτη ἐνδειξὶς χαρᾶς διὰ τὴν διάσωσιν τῆς πολυτίμου ζωῆς τοῦ Βασιλέως τιμᾶ τὰς Ἑλληνίδας, ἐνῶ συγχρόνως πιστοποιεῖ τὴν ἀφοσίωσίν των πρὸς τὴν ὑπέροχον Γυναῖκα, ἡ ὁποία ἐκπροσωπεῖ καὶ ἐνσαρκώνει τὴν φιλανθρωπίαν τὴν ἐξυπηρετοῦσαν τὰ ὠραιότερα καὶ εὐγενέστερα ἰδανικὰ τῆς φυλῆς.

Χρυσοῦν μετάλλιον ἀναμνηστικὸν θὰ προσφερθῇ διὰ τοῦτο εἰς τὴν Αὐτῆς Μεγαλειότητα, σύμβολον Τιμῆς, Ἀγάπης καὶ Εὐγνωμοσύνης τοῦ γυναικεῖου τῆς Ἑλλάδος πληθυσμοῦ.

ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΚΟΥΡΕΙΣ

Ἐνεκα τῆς τελευταίας ἀπομακρύνσεώς μου ἐξ Ἀθηνῶν δὲν ἔβλεπτα τὴν Ἐστίαν. Προχθὲς εἰς ἓνα παλαιὸν φύλλον ἀνέγνωσα ὑπὸ τὸν ἄνω τίτλον σημείωμα τοῦ φίλου μου κ. Τανάγρα ὅστις τάσσεται εἰς τὰς τάξεις μας καὶ ξιφουλκεῖ μὲ τὸ μικρὸν ἱατρικὸν ξίφος του ὑπὲρ τοῦ δικαιοῦματος τῶν γυναικῶν εἰς τὰ διάφορα ἐπαγγελματά ποῦ εἶχον ὑφάρπασαι ἕως τώρα οἱ ἄνδρες. Ἀναγνωρίζει τὸ δικαίωμα τῆς γυναικὸς εἰς τὸν χειρισμὸν τῆς γραφομηχανῆς, καὶ τὴν

πώλησιν νταντελών και κεντημάτων, εις τὰ τηλέφωνα και εις τὴν πώλησιν εισιτηρίων. Μὲ μίαν λέξιν εις ὅλας τὰς μικροθέσεις, ποῦ διεκδικούσαν ὡς τώρα σκληρὰ και τιλλώδη χέρια ῥωμαλέων ἀνδρῶν, οἱ ὅποιοι ἄφησαν ἐρήμους τοὺς ἀγρούς και τὰς πεδιάδας τῆς χώρας, διὰ νὰ ἐπιδίδωνται εις ὅλα αὐτὰ τὰ γυναικεία ἀποκλειστικῶς ἔργα.

Ἀλλὰ τὴν γυναῖκα τὴν ζητεῖ ὁ κ. Τανάγρας και εις τὸ ἔργον τοῦ κουρέως. Τὰς θέλει μὲ εὐμορφα και καλοκτενισμένα προσωπάκια, μὲ ῥοδινα δακτυλάκια, μὲ γυμνὰ μπράτσα νὰ καταγίνωνται εις τὸ νὰ χαϊδεύουν τὰ γένεια και τὰ κεφαλάκια τῶν πελατῶν τῶν ὁποίων ἡ τουαλέττα θὰ μετεβάλετο εις μίαν ἀκόμη ἡδονικὴν ἀπόλαυσιν. Διότι ἡ **πολλαπλῆ** δρᾶσις τὴν ὁποίαν μὲ ἀραιὰ γράμματα ἀναγράφει ὁ φίλος μου κ. Τανάγρας κλείει ὀλόκληρον κόσμον ταπεινώσεως, ἐξευτελισμοῦ και καταπτώσεως διὰ τὸ πτωχὸ κορίτσι τὸ ὁποῖον ἡ βιοπάλη θὰ φέρη μέχρι τῆς πολυθρόνας τοῦ κουρέου.

Ἡ πολυθρόνα αὐτὴ ἐπὶ τῆς ὁποίας ὁ ἄνδρας παραδίδει τὸ κεφάλι του εις τὴν διάκρισιν ἐνὸς ἄλλου ἀνδρός, κεφάλι ποῦ παραμορφώνεται μέσα εις πλαίσιον ἀπὸ διπλῆς πετσέτες και ἀπὸ ἀφρούς σαπουνάδας, ὅσον και ἂν παρουσιάξη τὸν ἄνδρα τερατώδη ὅμως ὑπάρχει βεβαιότης ὅτι θὰ μεταβληθῆ κατὰ τὰ ὑπονοούμενα τοῦ κ. Τανάγρα εις παγίδα, εις τὴν ὁποίαν θὰ ῥίπτεται εὐκολώτερα και ἀκοπώτερα ἢ τιμὴ και ἡ ὑπόληψις τῶν πτωχῶν κοριτσιῶν.

Εἶναι ἡ ἐξώβεργα ποῦ ῥίπτουν οἱ κυνηγοὶ εις τὰ ἀνύποπτα πουλιά. "Ἐλα νὰ φᾶς γιὰ νὰ πιασθῆς, νὰ σκλαβωθῆς, νὰ πέσης θῦμα τοῦ κυνηγοῦ, ποῦ δὲν θέλει οὔτε νὰ κοπιάσῃ, οὔτε νὰ ἐξοδεύσῃ σκάγια γιὰ νὰ σὲ σκοτώσῃ.

"Ἐλα νὰ ἐργασθῆς κορίτσι μου. Ἴδου ἕνας νέος κλάδος ἐργασίας ποῦ σοῦ προσφέρει ἕνας νέος Νεμρῶδ τῆς ἐποχῆς. Μὴ φοβηθῆς. Θὰ κερδίσῃς τὸ ψωμίον μὲ τὸν ἰδρώτα τοῦ προσώπου σου. Θὰ μένῃς ὀρθὴ ἀπὸ τὸ πρῶτ' ἔως τὸ βράδυ, θηλυκὸς φιγκαρῶ ἐσύ, και θὰ καταγίνεσαι νὰ καθαρίζῃς, νὰ σαπουνίζῃς νὰ ἐξωραϊζῃς, ἀλλὰ και νὰ χαϊδεύῃς ἀνδρικὰ πρόσωπα.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὸ δίδραχμον ἡμερομίσθιον σου θὰ ἔχῃς και **rouboir** ἀνάλογον μὲ τὴν **πολλαπλῆν** δρᾶσιν τὴν ὁποίαν περιμένει ἀπὸ σένα ἡ πελατεία τοῦ κουρέου. Μὴ διστασῃς κορίτσι μου. Οἱ νέοι ἄνδρες τοῦ τόπου σοῦ ἀνοίγουν ἀκόμη ἕνα κατηφορικὸν δρόμον εις τὸν ὁποῖον ἡμπορεῖς νὰ κατρακυλίσῃς και νὰ τσακισθῆς, ἀρκεῖ ὅτι θὰ τοὺς κάμῃς νὰ ἀνιῶν ὀλιγώτερον τῆς στιγμῆς ποῦ περνῶν κάτω ἀπὸ τὸ ξυράφι.

"Ἐγὼ θὰ ὑπέβαλα μίαν ἄλλην πρότασιν, θὰ

ἐπρότεινα ἕνα νεον κλάδον διὰ τὰς ἐργαζομένας γυναῖκας. Καὶ ἰδοὺ αὐτός. Οἱ ἱατροὶ μὲ τὰ μικρὰ ἢ τὰ μεγάλα σπαθιά τῆς ξηρᾶς και τῆς θαλάσσης νὰ μὴν εἶχαν τὸ δικαίωμα εις τὸ ἐξῆς νὰ εἶναι ἄνδρες, ἀλλὰ γυναῖκες. Εἰς τὴν Ἐλάδα γυναῖκες ἱατροὶ εἶναι εις μέγαν ἀριθμόν, θὰ πολλαπλασιασθοῦν δὲ βεβαίωτα, εὐθὺς ποῦ θὰ βεβαιωθοῦν, ὅτι ἡ πατρις θὰ τῆς χρησιμοποιήσῃ. Ἡ ὑπηρεσία των εις τὸν στρατόν, κοινὰ εις τὸν ἄρρωστον στρατιώτην ἢ τὸν ναύτην θὰ ἐνθυμίζῃ τὴν οἰκογένειαν τὴν μητέρα και τὴν ἀδελφὴν. Ἡ δρᾶσις τῶν γυναικῶν αὐτῶν τῆς ἀνωτέρας πνευματικότητος θὰ εἶναι ἐπιστημονικὴ, μητρικὴ, ἀδελφικὴ. Θὰ παρηγοροῦν, θὰ ἐνθαρρύνουν, και θὰ θεραπεύουν, διότι θὰ πονοῦν και θὰ συμπαθοῦν. Ναι οἱ ἄρρωστοι δὲν θὰ ἀνιῶν πλέον, διότι ἡ ἠθικὴ εὐχαριστήσις θὰ ἐπιταχύνῃ τὴν ἀνάρρωσίν των.

Οἱ παλαιότεροι συναδέλφοι τῶν ἱατρῶν αὐτῶν ποῦ θὰ εἶναι οἱ σημερινοὶ ἱατροὶ—θὰ συνηθίσουν νὰ τὰς σέβωνται, και νὰ τὰς τιμοῦν. Καὶ θὰ καταλάβουν ἔστω και ὀλίγον ἄργα ὅτι αἱ γυναῖκες ποῦ ἐργάζονται εις οἰανδήποτε κοινωνικὴν ταξιν και ἂν ἀνήκουν δὲν ἔπεται ὅτι πρέπει νὰ ἔχουν **πολλαπλῆ** δρᾶσιν, διὰ νὰ εἶναι ἀνεκτὴ ἡ ἐργασία των.

Κ. ΠΑΡΡΕΝ

Η Ζ. ΑΛΕΞ. ΚΑΛΛΙΓΑ

Πρόεδρος τοῦ τμήματος Ἰματιοθήκης πο-
λέμου τοῦ Πατριωτικοῦ Συνδέσμου τῶν
Ἑλληνίδων

Σπουδαιότατα τμήματα τοῦ Πατριωτικοῦ Συνδέσμου εἶναι βεβαίως και τὰ πολεμικά. Τὸ τμήμα Νοσοκομείων προεδρευόμενον παρὰ τῆς κ. Βιργινίας Μπενάκη, περὶ τῆς δρᾶσεως τῆς ὁποίας ἐγράψαμεν ἤδη ἐκτενέστατα. Τὸ τμήμα Ἰματιοθήκης τοῦ ὁποῖου προΐσταται ἡ κ. Ἀλεξάνδρου Καλλιγᾶ, δεδοκιμασμένη εις δρᾶσιν ἐνεργητικὴν, χρονολογουμένην ἀπὸ τὸν πόλεμον τοῦ 1897, ὁπότε εἶχε λάβει ἐνεργὸν μέρος εις τὴν ἐθνικωτάτην τότε δρᾶσιν τῆς Ἐνώσεως τῶν Ἑλληνίδων.

Ἀλλὰ και κατὰ τοὺς δύο τελευταίους πολέμους μας ἡ κ. Ἰουλίᾳ Ἀλ. Καλλιγᾶ ἐργάσθη εις τὸ ἐν Θεσσαλονίκῃ λειτουργήσαν Νοσοκομείον πολέμου ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Α. Μεγαλειότητος τῆς Βασιλίσσης Σοφίας. Ἡ κ. Ἰουλίᾳ Καλλιγᾶ ἀνέπτυξε τόσῃν δραστηριότητα εις τὸ ἔργον τὸ ὁποῖον τῆς εἶχεν ἀνατεθῆ εις τὴν Θεσσαλονίκῃν, κατόπιν δὲ και εις τὴν Ἡ

πειρον, τόσῃν ἀντίληψιν και ἔκτακτον ἐνεργητικότητα ὅπως ἀνταποκριθῆ εις τὸ Πατριωτικὸν ἔργον, τὸ ὁποῖον εἶχεν ἀναλάβει, τόσῃν ἀκριβειαν και λεπτότητα εις τὴν διεξαγωγὴν τῆς ὑπηρεσίας τῆς, ὥστε νὰ ἀποτελῆ εὐτύχημα διὰ τὸν Πατριωτικὸν Συνδέσμον ἢ ἐκλογή τῆς ὡς Προέδρου τοῦ Τμήματος Ἰματιοθήκης τῶν Νοσοκομείων Πολέμου.

Ἡ κ. Ἰουλίᾳ Καλλιγᾶ συνεργάζεται και μὲ τὸ παράλληλον τμήμα τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, ἀφοῦ ὡς γνωστὸν τὰ τμήματα νοσοκομείων, Νοσοκόμων και Ἰματιοθήκης πολέμου τοῦ Πατρ. Συνδέσμου ἐργάζονται ὑπὸ τὸ αὐτὸ πνεῦμα και τὰς αὐτὰς ὁδηγίας τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ.

Μὲ τὴν τάξιν και τὴν μεθοδικότητα ἡ ὁποία τὴν διακρίνει, ὄλη ἀρμονία και κάλλος και ποιήσις, μεταδίδει ὀλίγον ἀπὸ ὅλα αὐτὰ εις ὅ,τι δῆποτε και ἂν ἀναλάβῃ πολὺ δὲ μᾶλλον εις τὸ ἔργον, τὸ ὁποῖον ἐμπνέει ἡ ἀγάπη πρὸς τοὺς ὑπερασπιστὰς τῆς πατρίδος και ὁ πόθος ὅπως ἀνταποκριθῆ εις τὰς προσδοκίας τῆς Ὑψηλῆς Προέδρου τοῦ Συνδέσμου.

Η Ζ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΚΑΛΛΙΓΑ

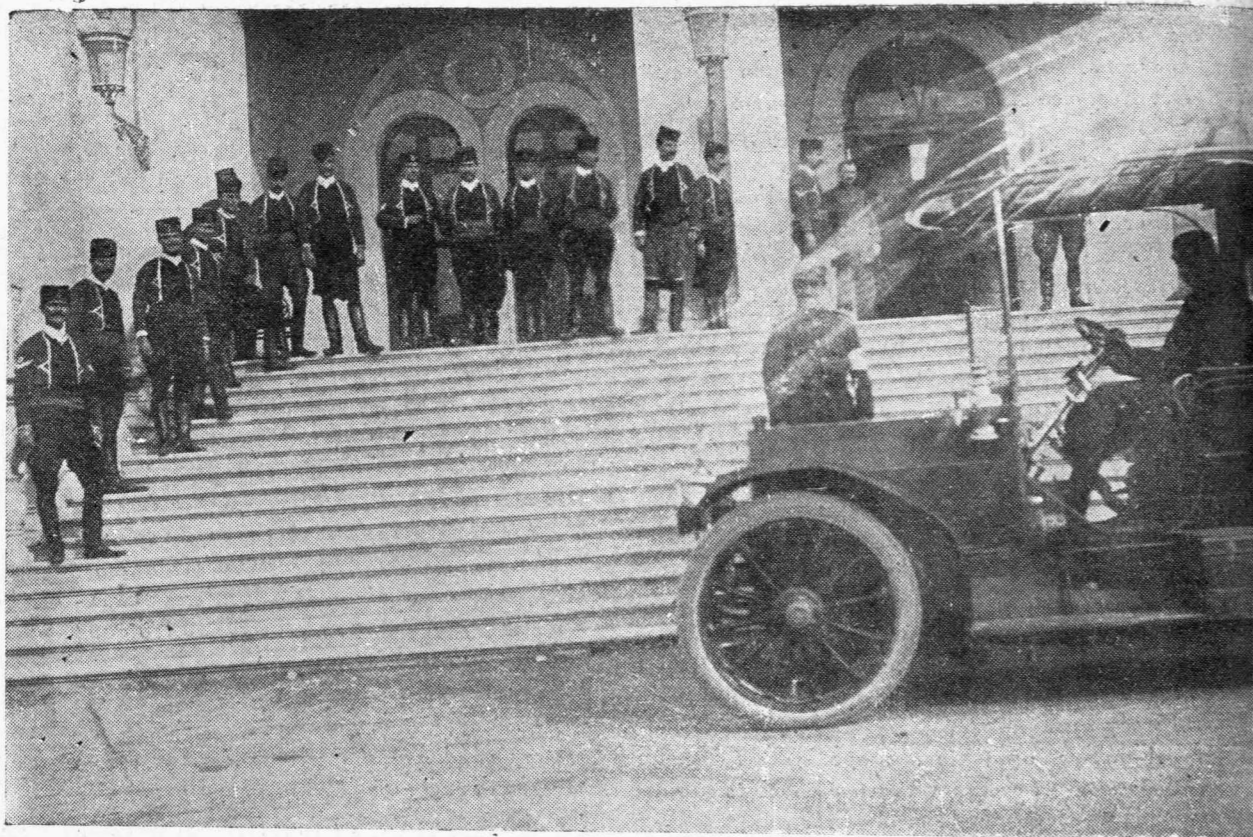
Πρόεδρος τοῦ τμήματος Ἰματιοθήκης πολέμου τοῦ πατριωτικοῦ συνδέσμου τῶν Ἑλληνίδων

ΑΠΟ ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ

Τὴν ἐπιούσαν, ὄρθρου βαθέως, ἀφοῦ διενυκτερεύσαμεν εις τὴν Κερασέαν, καταβαρυνθῶσαντες τὸ ἐσπέρας εις τοὺς στομάχους μας, ἔπειτα ἀπὸ δίωρον τσιπροποσίαν, τὰ νηστήσιμα τοῦ Πάτερ Ἀθανασίου, προβατομόρφου και ἀγαθωτάτου Ἀνατολίτου, τοῦ «γέροντα» τοῦ Κελλίου, περιλαμβάνοντος 4 μοναχούς, Ἰερόθεον κ.λ.π., ἐκ τῆς Ἀνατολῆς και τῶν νήσων αὐτῆς, ἀφοῦ ἐτέθη ἐπὶ τάπητος, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ λογίου Ταγαρούλια, τὸ μέγα ζήτημα τοῦ ποτιστικοῦ νεροῦ, τὸ ἀπειλοῦν ἀλληλοσπᾶραγμα μεταξὺ τοῦ Κελλίου αὐτοῦ και τοῦ ἐγγύς—ἔχοντος προϊστάμενον πονηρότατον και χαριτωμένον Κυθήριον, γερόντιον σθεναρότατον, ἀκτινοβολοῦν φῶς και εὐφροίαν ἀπὸ τὴν χιόνα τῶν μαλλιῶν του και τὴν νύκτα τῶν ῥάσεων του—ἐκατρακύλησα μόνος πρὸς τοὺς βράχους, ἀριστερᾶ και κάτω, ἀπὸ μέσα ἀπὸ ἔλατα και χιόνας, διὰ νὰ φθάσω εις τὰ Κausοκαλύβια, τὸ τέρμα τοῦ ταξειδίου μου και τὴν ἀφετηρίαν διὰ τὰς γύρω ἀκτίνας.

Τὰ Κausοκαλύβια εἶναι ριζωμένα εις τὴν θάλασσαν, εις σημεῖον, ὅπου εἶναι ἀδύνατον νὰ τὰ διακρίνῃς κατερχόμενος, παρεκτὸς ὅταν θὰ εὐρεθῆς πλέον ἐγγύς τοῦ πρώτου πρὸς τὰ ἄνω «σπιτιῶ». Τόση εἶναι ἡ ἀποτομότης τῆς βραχίνης ἀγκάλῃς, ἐντὸς τῆς ὁποίας εἶναι κερρω-

μένα και σφηνωμένα, συγγέονται τὰ σπιτία των, τὰ μὲ λευκὰς πλάκας σκεπασμένα, τὰ χωρὶς καμμίαν ἐπίχρυσιν και χρωμάτωσιν, καθαρῶς λιθόδημα, μὲ τὴν λευκὴν ἀποψιν και τὰς ἐξογκώσεις τοῦ κοίλου βράχου, τοῦ **Χαλιᾶ**, ὁ ὁποῖος τὰ ἔχει κρεμασμένα εις τὰς ρίζας του. **Σκήτη** εἶναι τὰ Κausοκαλύβια. Αἱ ἄλλαι Σκήται τοῦ ὄρους εἶναι ἡ Ἁγίας Ἀννης, ἡ μεγαλειτέρα ὄλων, τοῦ Ξενοφώντος, τῶν Ἰβήρων, τοῦ Βατοπεδίου, τοῦ Λάκκου και ἡ Νέα Σκήτη. Τροτοπεδίου, τοῦ Λάκκου και ἡ Νέα Σκήτη. Τρομακτικὴ εἶναι ἡ ἀποψις τῆς περιοχῆς τῶν Κausοκαλυβίων, ὅταν ὁ κατερχόμενος ἐξέλθῃ ἀπὸ τὴν νύκτα τοῦ ἐλατίνου δάσους και ἀντικρύσῃ αἴφνης τὴν θάλασσαν και τὸ κάτωθεν λευκὸν χάος. "Ὅταν ἐξειλίσσετο ἐνώπιόν μου ἡ ἐρημος τῆς Λαύρας, ἐνεθυμήθην μίαν θαυμασίαν περιγραφὴν τῶν ἀκτῶν τῆς Βρετανίας ἀπὸ τὸν Λοττί, ἐνεθυμήθην τὴν ἀντικατοπτριστικὴν και αἰνιγματώδη ἐρημον τοῦ Ἰωάννου, Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ, ὅπως τὴν εἶχε περιλάβει ὁ ὀφθαλμὸς μου ἀπὸ τὸ ὕψος τοῦ Μοναστηρίου τῆς Βηθλεέμ. "Ὅταν εὐρέθην εις τὸ χεῖλος τῶν κρημνῶν τῶν Κausοκαλυβίων, ἔχον ἀπέναντί μου τὸ θόλωμα και τὴν γέφωσιν τοῦ ἀπειροῦ πόντου, θαλάσσης τὴν ὁποίαν δὲν σκηνογραφεῖ εις τὸν ὀρίζοντα κανὲν σημεῖον γῆς, διὰ τὴν ὁποίαν νομίζεις, ὅταν τὴν βλέπῃς ἀπὸ τὸν ἕλιγον τῶν ὑψομάτων ἐκείνων, ὅτι πληροὶ και

ΤΟ ΕΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΑΝΑΚΤΟΡΟΝ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΟΠΟΥ ΕΝΑΠΙΕΤΕΘΗ Ο ΣΟΦΟΣ ΤΟΥ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΔΟΛΟΦΟΝΙΑΝ

ἔλην καὶ νὰ διασκευάσῃ αὐτὴν καταλλήλως.
Ὁ Καλομοίρης ἀνέλαβεν ἐντελῶς τὸ τοιοῦτον.

Τὶ νομίζετε ὅτι εἶνε τὰ θέματα τῶν Οὐγγρικῶν ραφωδιῶν τοῦ Liszt; Δὲν εἶνε ἄλλο παρά πρωτότυποι Οὐγγρικοὶ ἤχοι ἢ μᾶλλον δύναται τις νὰ εἴπῃ καθαρῶς Ἀτσιγγανικοὶ ἤχοι (διότι οἱ Οὐγγροὶ δὲν ἦσαν ἄλλο παρά μία Ἀτσιγγάνικη φυλὴ ἣτις ἀναχωρήσασα ἐκ τῆς Ἀνατολῆς ἦλθε καὶ ἐνεκατεστάθη εἰς τὴν σήμερον Οὐγγαρίαν) δι' αὐτὸ εἰς πλείστας τῶν ραφωδιῶν τοῦ Liszt, εὐκρινέστατα διακρίνεται ἡ φλογέρα τοῦ Ἀτσιγγάνου, τὸ κύριον συνήθως μοτίβο τῶν Οὐγγρικῶν ραφωδιῶν τοῦ Liszt. Ὁ Liszt λοιπὸν ἐμπνεόμενος ὑπὸ πρωτοτύπων καὶ ἰδιορρυθμῶν Οὐγγρικῶν μελωδιῶν παρέλαβε πλείστας ἐξ αὐτῶν ὡς θέματα τῶν συνθέσεών του, καὶ διασκευάσας αὐτὰς ἀριστοτεχνικῶς συνέθεσε τὰς θαυμασίας Οὐγγρικὰς ραφωδίας αἵτινες τόσον μᾶς μαγεύουν μὲ τὸν ἰδιότροπον ρυθμὸν των καὶ αἵτινες χαρακτηρίζουσι τόσον τὸ ἦθος, τὸν χαρακτήρα, τὸ αἶσθημα, τοὺς χορούς, τῶν ἐκ τῆς ἀνατολῆς ἐλκόντων τὸ γένος Οὐγγρων.

Τὸ ἴδιον ἐπραξε καὶ ὁ διάσημος Νορβηγὸς συνθέτης Grieg.

Καὶ οὗτος εἰς τὰς περισσοτέρας τῶν συνθέσεών του εἰς κύρια θέματα ἔχει πρωτότυπους Νορβηγικοὺς ἤχους, τοὺς ὁποίους διασκευάσας μετὰ σπανίας ἀριστοτεχνικῆς δεξιότητος συνέθεσε συνθέσεις αἵτινες ἐκτιμῶνται ἀνὰ τὴν ὑψηλίον ὡς ἀριστουργήματα.

Οὕτω λοιπὸν ὁ Καλομοίρης πρέπει νὰ ὀνομασθῇ ὁ Grieg τῆς Ἀνατολῆς. Ἔχει δὲ κάμει πλείστας ὅσας συνθέσεις καὶ ἄσματα. Ἐν ἀπὸ τὰ πλέον ὠραιότερα ἄσματά του εἶναι ἡ «Κατάρτα». Ἡ «Κατάρτα» εἶνε ἐν ἀριστοῦργημα, ἔχει ἐντελῶς τὸν Ἑλληνικὸν τύπον. εἶναι ἄσμα χαρακτηριστικώτατον, καὶ δραματικώτατον, ὅταν τὸ ἀκούητε σὰς συγκιεῖ, σὰς συνταράσσει, εἶναι δὲ κατὰ τὴν γνώμην μου, ὁ ἀδάμας τῶν συγχρόνων Ἑλληνικῶν ἀσμάτων. Ἐπίσης δὲ ὁ Καλομοίρης ἔχει συνθέσει συνθέσεις διὰ κλειδοκύμβαλον, δι' ὄρχηστραν, ἅπασαι δὲ αἱ συνθέσεις του ἔχουσι ἐντελῶς τὴν Ἑλληνικὴν χροιάν, μ' ἕνα λόγο εἰς τὰς συνθέσεις τοῦ Καλομοίρου ὀμιλεῖ καθαρὰ ἢ Ἑλληνικὴ ψυχὴ!

ΤΟ ΓΑΛΛΙΚΟΝ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟΝ ΠΑΡΑ ΤΟ ΑΡΓΚΟΝ
ΓΑΛΛΟΙ ΛΕΙΩΜΑΤΙΚΟΙ ΣΥΝΟΜΙΛΟΥΝ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΟΜΕΝΗΣ ΕΠΙΘΕΣΕΩΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΓΕΡΜΑΝΩΝ

Δι' αὐτὸ ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες πρέπει νὰ σεμνυώμεθα διὰ τὸν Ἕλληνα συνθέτην Μανώλην Καλομοίρην εἰς τὸν ὁποῖον κυρίως ὀφείλεται ἡ πρωτότυπος διάπλασις καὶ ἀναγέννησις τῆς Ἑλληνικῆς μουσικῆς. Ἀλλὰ καὶ ὁ ἔθνικός μας μουσουργὸς Σπύρος Σαμάρας εἶναι εἰς ἕκ τῶν σπανίων καλλιτεχνῶν. Ἡ μουσικὴ τοῦ Σαμάρα δὲν χαρακτηρίζεται ἐντελῶς τὸν Ἑλληνικὸν τύπον ὅπως ἡ μουσικὴ τοῦ Καλομοίρη, ἐν τούτοις ὅμως ὁ Σαμάρας εἶναι ἐμπνευσμένος καλλιτέχνης. Καὶ ὁ Σαμάρας ἔχει κάμει πολλὰς συνθέσεις καὶ ἄσματα. Ἐσχάτως ὅμως πολλὰ θαυμάζονται μερικὰ λυρικά ἄσματα του ἐκ τῶν ὁποίων τὰ ὠραιότερα εἶναι ἡ «Ἀνοιξίς» τὸ «Ναιούρισμα», τὸ «Μάννα καὶ γινὸς», τῆς «Κοπέλλας τὸ νερό», ὁ «Ὀρκος μου» κτλ. Ἡ μουσικὴ τῶν λυρικῶν αὐτῶν ἄσμάτων εἶναι ὠραία καὶ γλυκεῖα. Ὀνειρώδης μ' ἕνα λόγο λίαν ἐξιδανικευμένη μουσικὴ. Εἰς τὰς Ἀθήνας ἐσχάτως παρατηρεῖται μεγάλη μουσικὴ πρόοδος καὶ ἐν γένει μουσικὴ κίνησις, τοῦτο βεβαίως κυρίως ὀφείλεται εἰς τὰ δύο θαυμασίως δρῶντα Ἑλληνικά Ὁδεῖα, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἐνθερμον ἀρωγὴν τῆς Βασιλικῆς οἰκογενείας ἣτις πάντοτε μετὰ τῆς προθυμίας ὑποστηρίζει τὴν Ἑλληνικὴν καλλιτεχνίαν.

Εἶνε δὲ ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἐπιδεκτικὸς μουσικῆς μαθήσεως. Εἰς τοῦτο συντελεῖ μεγάλως τὸ ἔμφυτον, ἡ γεωγραφικὴ θέσις τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἐν γένει ὁ Ἑλληνικὸς ὀρίζων. Ὁ Ἕλληνας πάντοτε εἶχεν ἐν αὐτῷ τὸ μουσικὸν αἶσθημα, ἀλλ' ἔνεκεν τῆς ἐλλείψεως τῶν διαφόρων πρὸς καλλιέργειαν αὐτοῦ μέσων καὶ πολλῶν διαφόρων ἄλλων περιπετειῶν τὸ μουσικὸν αὐτὸ αἶσθημα ἠναγκάζετο νὰ ἐμμένῃ ἐν νάρκη. Ἦρχισεν ὅμως ἐντελῶς τώρα νὰ ἀφυπνίζηται καὶ δὲν θὰ ἀργήσῃ νὰ ἔλθῃ ἐκεῖνη ἡ ἡμέρα καθ' ἣν οἱ νεοέλληνες θὰ δύνανται νὰ καυχῶνται ὅτι ὡς καλλιτέχναι εἶνε ἀντάξιοι τῶν προγόνων των ἀρχαίων Ἑλλήνων καλλιτεχνῶν. Εἰς τοὺς Ἑλληνας μετ' οὐ πολὺ θὰ ἀνήκῃ ἐπαξίως τὸ γέρας τῆς καλλιτεχνικῆς προόδου καὶ δικαίως, διότι οἱ Ἕλληνες ὑπῆρξαν ἐκεῖνοι οἵτινες ἔδωσαν ἐν γένει τὰ φῶτα εἰς τοὺς ξένους λαούς, οἵτινες σήμερον τόσο καυχῶνται διὰ τὴν ἐν γένει ἐκπολιτιστικὴν των πρόοδον, ἀφοῦ προηγουμένως τὰ εὖρον ὅλα ἔτοιμα.

Ἐν τέλει δὲ ἐπειδὴ ἡ μουσικὴ πρόοδος συντελεῖ τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἐν γένει πνευματικὴν ἀνάπτυξιν ἐὸς ἔθνος δι' αὐτὸ οἱ Ἕλληνες καλλιτέχναι καὶ ἡ ἐν γένει Ἑλληνικὴ καλλιτεχνία πρέπει νὰ τυγχάνῃ μεγάλης ὑποστηρίξεως ἐκ μέρους ὅλου τοῦ προηγμένου Ἑλληνικοῦ κόσμου.

Δὲν ἀμφιβάλω ὅτι μετὰ τὴν προεισαγωγὴν μου ταύτην θὰ παρακολουθήσητε μετὰ μεγαλειότηρου ἀκόμη ἐνδιαφέροντος τὰ δύο Ἑλληνικά ἄσματα ὅπου θὰ σᾶς τραγουδήσω τώρα.

Θὰ ἀρχίσω μὲ τὴν «Ἀνοιξίς» τοῦ Σαμάρα καὶ θὰ τελειώσω μὲ τὴν «Κατάρτα» τοῦ Καλομοίρη.

ΤΟ ΑΣΠΡΟ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟ

(Συνέχεια)

Τὸ βράδυ τῆς ἰδίας ἡμέρας, ἡ Ἑλένη Δωριδίου ἔφερε μόνη τῆς τὸ γραμματάκι τῆς Ἀννας. Μετὰ ὅσα συνέβησαν τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἡ Ἀννα πλέον εἶχεν ὑψωθῆ πολὺ εἰς τὴν ὑπόληψιν ὅλων τῶν συμπαθητικῶν τῆς. Πῶς! Αὐτὴ ἡ Superieure νὰ ταπεινωθῆ τόσο, ὥστε νὰ πάῃ νὰ τὴν πάρῃ ἀπὸ τὸ σπῆτι τῆς! Αὐτὸ δὲν εἶχε γίνεαι ποτέ, ἀλλ' οὔτε ὑπῆρχεν εἰς τὴν παρὰδοσιν τοῦ σχολείου παρόμοιον περιστατικόν.

Ἡ Ἑλένη ἦτο εὐχαριστημένη, γιατί ἔθεωρεῖτο ἡ καλλιτέρα φίλη τῆς Ἀννας καὶ εἶχε καὶ αὐτὸ τὸ μερίδιόν τῆς εἰς τὸν θρίαμβον τῆς ἡμέρας. Ἡ μάλλον αὐτὴ εἶχεν αἰσθανθῆ τὸ πρᾶγμα πολὺ διαφορετικόν καὶ ἐντελῶς εἰς ἄλλην κλίμακα ἀντιλήψεως ἀπὸ τὴν Ἀνναν, ἡ ὁποία εἶχεν ἀνακουφισθῆ μόνον μετὰ τὴν πρωϊνὴν ταπεινώσιν καὶ τίποτε ἄλλο.

Ὁ πατέρας τῆς δὲν εἶχε μάθει τίποτε καὶ μόνον ἡ μητέρα τὸ βράδυ ἐκεῖνο, τὴν ἔβλεπε μὲ συμπάθειαν καὶ ἐφαίνετο ὅταν νὰ εἶχεν ὑψωθῆ πολὺ εἰς τὴν ὑπόληψίν τῆς. Ἦτο ἡ πρώτη φορά, μετ' ὅσα ἐγκώμια καὶ ἐπαίνους εἶχεν ἀκούσει ἀπὸ τὸν Ἰταλὸν μουσικοδιδάσκαλον τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ποῦ ἤρχισε νὰ ἐλπίζῃ εἰς τὸ παιδί τῆς, καὶ νὰ κἀν ὄνειρα κᾶπως παρηγορητικά διὰ τὸ μέλλον καὶ τῶν ἄλλων τῆς παιδιῶν. Ἡ μεγάλη τῆς αὐτῆ, ὅπως τὴν ἔλεγε γιὰ νὰ τὴν μαλώνη πάντα, καὶ νὰ ἀποδίδῃ εἰς αὐτὴν τὰς ἀταξίας τῶν μικρῶν, θὰ ἐγίνετο λοιπὸν μεγάλη μὴ μέραι, ὅπως εἶχεν εἰπῆ ὁ διδάσκαλος. Ποιὸς ξέρει, θὰ τοὺς ἔσωζεν ἴσως ὅλους, ἀπὸ τὴν δυστυχίαν καὶ ἀπὸ τὴν ἀθλιότητα. Ὅτι ἦτο ἐξαιρετικὴ μαθήτρια, ὅτι δὲν ὑπῆρχε καμμια ἄλλη σὰν αὐτήν. Αὐτὸ τὸ εἶχε πῆ κατὰ τὸν δάσκαλον, αὐτὸ ἐμαρτυροῦσεν ἡ ἀγάπη τῆς ἡγουμένης ποῦ ἔκλειεν ὅταν ὠμιλοῦσε γιὰ τὴν Ἀνναν μὲ δάκρυα ἀληθινῆς συμπάθειας, καὶ ποῦ ἔπλεκε τὸ ἐγκώμιόν τῆς μὲ τόσο ἐνθουσιασμόν. Γιὰ πρώτη φορά ἡ μητέρα τῆς τὴν ἐσέβρισε, πρὶν ἀπὸ τοὺς ἄλλους, καὶ ἐζήτησεν ἕνα φρέ-

σκο αὐγὸ ἀπὸ τὴν κερά Μαριγῶ γιὰ τὴ σούπα τῆς. Ἡ Ἑλένη Δωριδίου τῆς εἶχε δώσει τὸ γραμματάκι τῆς εἰς τὴν ἐξώπορτα, γιατί ἡ Ἀννα εἶχεν ἀκούσει τὴν φωνὴν τῆς καὶ ἔτρεξεν ἀμέσως ἐξω, ἀπὸ φόβον μήπως ἡ φίλη τῆς εἰσῆρχετο καὶ ἀντιλαμβάνετο τὴν ἀθλιότητα τοῦ περιβάλλοντος εἰς τὸ ὅποιον ἐζῴσσε. Ἦτο ὅμως πολὺ ἀργά, ὥστε δὲν εἶχε κατορθώσει νὰ ἀπομονωθῆ καὶ νὰ τὸ διαβάσῃ.

Ὅταν τὸ πρῶτ' ἐσηκώθη ὅπως πάντοτε, πρὶν σχεδὸν νὰ φωτίσῃ, μαζί μὲ τὸ τετράδιον τῶν γραπτῶν τῆς ἀνοίξε καὶ τὸ γραμματάκι τοῦ Στέφου καὶ τὸ ἐδιάβασε. Ἡ εὐτυχία τῆς ἦτον ἀπερίγραπτη, διότι ἀκριβῶς ὅ,τι εἶχε κάμει ἀνταπεκρίνετο τελείως εἰς τὰς συμβουλὰς του. Τότε μόνον ἠνώνησεν ὅτι ἡ πράξις τῆς ἦτο ἐπαναστατικὴ, ὅτι δὲν θὰ ἔφινε ποτέ νὰ τὴν κατασυντρίψῃ κανεὶς, ἐνόσφ εἶχε δίκαιον, ὅτι ἀκριβῶς ἦτο ὅ,τι ἤθελε καὶ ὅτι τὴν συνεβούλευεν ὁ Στέφου ὅτι ἔπρεπε νὰ εἶναι.

Τὸ μόνον ποῦ τὴν ἐστενοχωροῦσεν ἦτο ἡ ταπεινώσις τῆς ἡγουμένης, τῆς γρηῃς αὐτῆς καὶ σεβασμίας γυναικός, ἡ ὁποία δὲν εὐθύνετο διὰ τὴν κακὴν συμπεριφορὰν τῆς διδασκαλίσεως τῆς. Τὴν ἐστενοχωροῦσεν ἀκόμη ἡ πρότασις τῆς, νὰ φοιτᾷ δωρεὰν εἰς τὸ σχολεῖον, προγευματίζῃ μὲ τὰς ἡμισυσσίτους χωρὶς νὰ πληρώνῃ. Ἀλλὰ μπᾶ! Τί τὴν ἐμελλε! Μήπως εἶχε δεχθῆ. Καὶ ὅμως μέσα τῆς, σὰν κᾶτι νὰ τῆς ἔλεγε, ὅτι θὰ τῆς ἦτο πολὺ εὐχάριστον νὰ τρώγῃ κάθε μεσημέρι ἀπὸ τὸ καλομαγειρευμένο φαγητὸ τοῦ σχολείου, τοῦ ὁποίου ἡ μωροδιὰ τὴν ἐτρέλλαινε, ἀντὶ νὰ μὲνη νηστικὴ καὶ νὰ ὑποφέρῃ ἀπὸ τὸ στομάχι τῆς, τὸ ὅποιον συχνὰ τὴν ἐβασάνιζε. Ἐσκέπτετο ἀκόμη ὅτι κάθε Πέμπτη, εἶχαν γλύκισμα καὶ ὅτι ἠμποροῦσεν ἴσως νὰ ἐδέχετο τὸ πρόγευμα μόνον τῆς Πέμπτης. Ἀλλὰ ἔπειτα ἀπέρριψε καὶ τὴν σκέψιν αὐτὴν ὡς ταπεινωτικὴν. Τί τὴν ἐμελλε! Ὅθ' ἐπήγαινε εἰς τοῦ πλουσίου θείου τῆς συχνότερα, ὁ ὁποῖος πάντοτε τὴν ἐτρέταρε γλυκίσματα. Ἐπειτα τὸ παιδάκι τοῦ ἀντικρυνοῦ σπιτιοῦ, μὲ τὸ ὅποιον ἐμελετοῦσε κάθε βράδυ, εἶχε πάντοτε γλυκὰ καὶ τῆς προσέφερον ἕκ μέρους τῆς μαμάς του ἕνα καλὸ μερίδιον.

Ὅταν ἐπὶ τέλους ἐσυμβιβᾶσθη μὲ τὸν ἐαυτὸν τῆς καὶ ἔκρινε τὰς ἀποφάσεις ποῦ εἶχε λάβει, ἀπεφάσισε νὰ γράψῃ εἰς τὸν Στέφου, ἀκριβῶς διότι εἰξευρεν ὅτι καὶ αὐτὸς θὰ τὴν ἐπεδοκίμαζε. Ἡ ἡμέρα εἶχεν ἀρχίσει νὰ γλυκοχαράζῃ καὶ οἱ πετεινοὶ τῆς γειτονίας εἶχαν ἀρχίσει τὰς πρωϊνὰς συναυλίας των, κατὰ τακτικὰ διαλείμματα, εἰς τόνον ἄλλος χαμηλότερον καὶ ἄλλος ὑψηλότερον, πρᾶγμα τὸ ὅποιον

Ὁ Ρουμάνος πολιτικὸς κ. Μαγιορέσκου, ὅστις ἐπανελθὼν ἐκ Βιέννης ἀνεκοίνωσεν εἰς τὸν Βασιλέα Φερδινάνδον τὰς προτάσεις τῆς Αὐστρίας πρὸς τὴν Ρουμανίαν.

τὴν ἀπασχολοῦσεν ἐξαιρετικὰ καὶ τὴν ἐμπόδιζε τελείως νὰ γράψῃ. Παρατήρησε μάλιστα ὅτι ὁ ἦχος τῶν πρωϊνῶν τραγουδιῶν τῆς αὐγῆς ἦτον ἐντελῶς ἀλλοιώτικος ἀπὸ τὸν συνειθισμένον καὶ ἐνθυμήθη ὅτι καὶ τὸ βράδυ πρὸ τοῦ φαγητοῦ εἶχαν τραγουδήσει καὶ ὅτι ἡ κ. Μαριγῶ εἶχε προῖδει ἀλλαγμὰ καιροῦ.

Καὶ πραγματικῶς τὸν βροχερὸν καιρὸν τῆς προηγούμενης ἡμέρας εἶχε διαδεχθῆ μία θαυμασιὰ ἀνατολὴ ἡλίου. Ἀντίκρυ ἀπὸ τὸ παρὰ-

Ὁ κ. Καζάζης κάμνει εισηγήσιν ἐπὶ τοῦ ζητήματος εἰς τὸν Τριζούπην, τὰ σχετικά νομοσχέδια ἐτοιμάζονται, ὅλοι ἐνεργοῦμεν προπαγάνδαν εἰς τὰς βουλευτικὰς τάξεις, ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις πίπτει καὶ μαζὴ μετὰ τὴν πτώσιν τῆς ὅλης ἡ ἐνέργεια, ὅλη αὐτὴ ἡ ἐργασία καταρρέει.

Δὲν ἀπελπίζομαι μετὰ τὴν νέαν Κυβέρνησιν ὁ ἀγὼν θὰ συνεχισθῇ. Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ κοινὴ γνώμη ἔχει ἐτοιμοσύνη καὶ οἱ τηλεγραφεῖται εὐρίσκονται εἰς ἀναστάτῳσιν. Πῶς θὰ τολμήσουν αἱ γυναῖκες νὰ συναγωνισθοῦν μαζὴ τῶν εἰς τὸ ἀνδρικότατον ἔργον τοῦ τηλεγραφικοῦ χειριστηρίου...

Ἐκτοτε εἰς κάθε νέαν κυβέρνησιν αἱ ἐνέργειαι ἐπαναλαμβάνονται, ἀλλὰ μόλις μετὰ ἕτη κατορθοῦνται ἡ εἰσαγωγή τῶν γυναικῶν εἰς τὸ τηλεφάνον, ἐπὶ ὑπουργείας τοῦ κ. Θεοτόκη καὶ μετὰ διευθυντὴν τῶν 3 Τ. τὸν κ. Θ. Βελιανίτη. Εἰς τὰ σημεῖα αὐτὰ περιστρέφεται κατὰ τὸ ἔτος 1887 ἡ δημοσιογραφικὴ δράσις τῶν Ἑλληνίδων.

ΣΧΟΛΕΙΑ ΚΑΙ ἜΡΓΑΣΙΑ

Ἰανουάριος 1888. Ἡ αἰσιοδοξία εἶναι δύναμις. Ἴδου μία μεγάλη ἀλήθεια. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἀπειρία μαζὴ. Ἐὰν εἴξευρε κανεὶς πόσας δυσκολίας θὰ ἀπαντοῦσε εἰς κάθε βῆμα τῆς προόδου εἶναι ζήτημα ἂν θὰ ὑπῆρχαν αἰσιόδοξοι.

Μετὰ τὴν ὀρμὴν τῆς νεότητος, ἡ ὁποία δὲν βλέπει προσκόμματα ἢ καὶ ὅταν τὰ βλέπη τὰ ἀψηφεί, καὶ μετὰ τὴν δύναμιν τῆς αἰσιοδοξίας ἡ Ἐφημερίς τῶν Κυριῶν ἀναλαμβάνει τὴν πολεμικὴν κατὰ τοῦ σχολείου. Σχολεῖα δημοτικά, διδασκαλεῖα, σχολεῖα τῆς πρωτευούσης καὶ τῶν ἐπαρχιῶν, ὅλα σχεδὸν εἶναι ἐρείπια βρωμερά, κέτρα δολοφονικὰ τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωματίων. Εἰς τὸ παλαιὸν διδασκαλεῖον τῆς Φιλελευθέρου Ἐταιρίας ἐρείπιον ἐτοιμόροπον ποντικὸν μεγάλον ὡς λαοὶ λαμβάνουν μέρος εἰς τὰς παραδόσεις. Καὶ διασκεδάζουσιν τὰς μαθητρίας ἀπὸ τὸ ἀνιαρὸν ὕψος τῆς διδασκαλίας τῶν καθηγητῶν, ἐρειπίων καὶ αὐτῶν τῆς ζωῆς καὶ τῆς Παιδείας.

Εἰς τὰ δημοτικά σχολεῖα ἡ κατάστασις εἶναι χειροτέρα. Εἰς ἕν ἀπὸ αὐτὰ δημοτικὸς σύμβουλος παρίσταται εἰς τὰς ἐξετάσεις μετὰ τῆς παντοφλῆς καὶ ἐπιμβαίνει κατὰ τρόπον σκανδαλώδη εἰς τὴν ἐργασίαν τῶν διδασκαλισσῶν. Εἰς τὰς ἐπαρχιακὰς πόλεις, τὰς ὁποίας ἔτυχε νὰ ἐπισκεφθῶ, τὰ περισσότερα σχολεῖα εἶναι χωρὶς πάτομα καὶ χωρὶς τζάμια, τὰ παιδιὰ φέρουν ἀπὸ τὰ σπίτια ἰων σκαμνάκια διὰ νὰ κάθηνται καὶ αἱ διδασκάλισσαι ξυλοκοποῦνται ἀπὸ τὸν ἀπὸ τῶν κομματάρχων. Ἐκτὸς τῶν ἰδιοσυντη-

τηρήτων σχολείων καὶ τοῦ Ἀρσακείου, τμήματος ἐσωτερικοῦ, ἡ κατάστασις ἐν γένει ἦτο φρικώδης. Γράφω, ἀποκαλύπτω, διαμαρτύρομαι.

Αἱ ἀποκαλύψεις αὐταὶ ἐξαγριῶνουν. Ἄλλοι μετὰ ὑβρίζουν, ἄλλοι μετὰ φοβερίζουν καὶ ἄλλοι προθυμοποιοῦνται νὰ διορθώσουν τὸ κακόν. Ὁ ὑπουργὸς τῆς Παιδείας Μανέτας εἶναι πρόθυμος νὰ μεταρρυθμίσῃ, νὰ διορθώσῃ νὰ κάμῃ ὅ,τι εἶναι δυνατόν. Ἀλλὰ τὰ πάντα εἶναι ἀδύνατα. Κάποιος σύμβουλος τοῦ Ἀρσακείου μετὰ ἐπισκέφθη καὶ μετὰ ἡρώτα σοβαρότατα τί ἦθελαν καὶ διατὶ ἔγραφα.

Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ δὲν ἐννοοῦσιν ὅτι χωρὶς ἰδιοτέλειαν ἡ Ἐφημερίς μου ἐνδιαφέρεται διὰ τὰ παιδιὰ ποῦ χάνουν ζωὴν καὶ ὑγίαν, ψυχὴν καὶ πνεῦμα εἰς τὰ ἐρειπιώδη, ὡς οἰκοδομὰς καὶ συστήματα σχολείων τῶν. Μετὰ τὰ σχολεῖα, τὰ ἐργαστήρια, αἱ γυναικεῖαι φυλακαὶ, τὼν γλαυκῶν ἀδελφότητος καὶ διαφθορᾶς. Παντοῦ ὅπου ἡ γυναικὴ καὶ τὸ παιδί πάσχει, βασανίζεται ἀπὸ τὴν τελείαν ἐγκατάλειπιν ἐκεῖνων ποῦ εἶχαν καθήκον νὰ τὴν προστατεύσουν, ἡ Ἐφημερίς τῶν Κυριῶν ἀγωνίζεται μετὰ τόλμην καὶ μετὰ ὀρμὴν.

Ὀκτώβριος. Μία ἀναφορὰ μου κυκλοφορεῖ εἰς ἑκατοντάδας ἀντιτύπων μεταξὺ τῶν ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα ἀναγνωστῶν μου. Ὑποβάλλεται μετὰ χιλιάδας γυναικεῖαι ὑπογραφὰς πρὸς τὸν βασιλέα κατὰ τὴν ἐορτὴν τῆς εικοσιπενταετηρίδος τῆς βασιλείας του, ὡς καὶ εἰς τὸν Πρωθυπουργὸν Τριζούπην. Ὁ πρωθυπουργὸς μου διαβιβάζει ὑποσχέσεις μεταρρυθμιστικὰς, αἱ ὁποῖαι ἔμειναν πάντοτε ὑποσχέσεις. Τί ζητοῦμεν; Νόμους προστατευτικούς, σχολεῖα ἐξανθρωπιστικά, πρακτικὰ καὶ ἐπαγγελματικά, καὶ ἀνοιγμὰ θυρῶν ἐργασίας διὰ τὴν γυναικὴ. Τί ἐπετύχαμεν; Διὰ τοῦ τότε Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας κ. Μανέτα τὸν διορισμὸν καὶ διδασκαλισσῶν εἰς τὰ σχολεῖα ἀρρέων εἰς τοὺς δήμους τοῦλάχιστον, ὅπου δὲν ὑπῆρχαν παρθεναγωγεῖα καὶ ἀργότερα διὰ τοῦ δημάρχου Μιχαὴλ Μελά τὸν διορισμὸν ἐξεταστικῶν γυναικῶν ἐπιτροπῶν καὶ διὰ τοῦ τότε ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας Πετρίδου τὴν συμμετοχὴν καὶ τῶν γυναικῶν εἰς τὰς διπλωματικὰς ἐξετάσεις τῶν διδασκαλειῶν τοῦ Κράτους καὶ τὸν διορισμὸν γυναικῶν ἐποπτητῶν εἰς τὰ δημοτικά σχολεῖα.

Ἀλλὰ δὲν θὰ ἴσκει ὀλόκληρος ἡμέρα καὶ ὄχι τέταρτα διὰ νὰ ἐκτεθοῦν ὅλοι οἱ ἀγῶνες τῆς Ἐφημ. τῶν Κυριῶν πρὸς ἐπικράτησιν τῆς πρὸς τὴν γυναικὴ. δικαιοσύνης. Δι' αὐτὸ καὶ περιορίζομαι εἰς τὸ πρῶτον μόνον ἔτος τῆς δράσεως τῆς.

Εἰς τὰ Ἀγγλικά προχώματα ἔρχεται τηλεφωνικῶς διαταγὴ νὰ διευθυνθῇ τὸ πῦρ πρὸς ὀρισμένον σημεῖον. Ὁ ἀξιωματικὸς ἀφοῦ συμβουλευθῇ τὸν χάρτην τὴν ἐπαναλαμβάνει μεγαλοφῶνος εἰς τοὺς στρατιώτας.

ΠΟΛΥΔΑΣ ΚΑΙ ΚΑΛΟΣΓΟΥΡΟΣ

Τοιαύτη δὲ οὖσα, δεικνύει πρὸς τοῦτοις τὸ μέτρον, εἰς ὃ διὰ τοῦ νόμου τῆς ἐξελιζέως ἀνελθῆναι ἐν τῇ Ἐσπερίᾳ ἡ κριτικὴ ἐπιστήμη, καὶ ὅποιον εἶναι καὶ πρέπει νὰ εἶναι πράγματι τὸ ἔργον τοῦ κριτικοῦ. Παρήλθεν ἡ μακαρία ἐποχὴ, καθ' ἣν οἱ Ζώϊοι καὶ οἱ Θεόδωροι ἐμαστίγουν ἢ ἀνεκέρηττον ὡς γέμοντα σολκισμῶν τὸν Ὅμηρον, βάρβαρον καὶ ἀκαλαίσθητον τὸν Σαίξπηρ, ἀκαταλήπτων φράσεων συσσωρευτὴν τὸν Σατωβριάνδον, καὶ ἐξ ἀμαθείας χυδαῖζοντα τὸν Σολωμόν, μόνον δ' ἐν Ἑλλάδι οὗτοι μᾶς ἀπειλοῦσιν ἐτι ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν διὰ φασματωδῶν ἐμφανίσεων. Παρήλθεν ἡ ἐποχὴ, καθ' ἣν ὁ τὸν κριτικὸν ἐπαγγελλόμενος ἐστήριζε τὸν ἕνα πόδα ἐπὶ ἀπρηχαιωμένων τιῶν κανόνων, τὸν ἕτερον ἐπὶ τῆς προσωπικῆς αὐτοῦ ἀυθαιρεσίας, καὶ ἐσκόρπιζε δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τὰ δόγματά του· τοῦτο εἶναι

ὑγιές, τοῦτο νοσηρὸν· τοῦτο διανγές, ἐκεῖνο σκοτεινόν· τοῦτο ἑλληνικόν, ἐκεῖνο ἀνθελληνικόν, τοῦτο κανονικόν, ἐκεῖνο παρὰ τοὺς κανόνας! Τοιαῦται ἀποφάνσεις. καὶ ὀρθῶς ἂν γίνωνται, θεωροῦνται σήμερον ὡς δευτερεύον τι καὶ ἐπουσιῶδες. Ἡ κυρία καὶ σημαντικὴ ὑποχρέωσις τοῦ κριτικοῦ εἶναι ἡ διάγνωσις, ἡ πλήρης καὶ βαθεῖα, τοῦ ποσοῦ τῆς καλαισθητικῆς καὶ ψυχολογικῆς ἀληθείας, ἡ ὁποία λαυθάνει ἐντὸς πάντων τούτων τῶν ἀντιθέτων καὶ ἀντιμαχομένων στοιχείων τοῦ καλοῦ, ἢ ἐκ τῆς διαγνώσεως ταύτης διωφώτισις τοῦ παρόντος καὶ προπαρασκευῆ τοῦ μέλλοντος. Ἡ κριτικὴ τοῦ Καλοσγούρου. ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ νεωτέρου ἑλληνικοῦ πνεύματος καὶ τῆς ἐξεγειρομένης αὐτοσυνειδήσεως του πληροῖ κατὰ πάντα τὸν ἀπαραίτητον τοῦτον ὄρον. ἀνευ τοῦ ὁποίου πᾶσα τοιαύτη ἐργασία, ὅσην καὶ ἂν ἐπιδεικνύει πολυγλωσσίαν ἐν τοῖς καθέκαστον, εὐκόλως ἐστρέπεται εἰς σχολαστικὸν ἔργον. Ὡς διατρίβουσα δὲ κατὰ μέγα μέρος εἰς

τὴν ἐκτίμησιν τοῦ ἔργου τοῦ Πολυλά, ἐκπληροῦ τὴν εὐγενεστάτην ἀποστολὴν τῆς συγχρόνου κριτικῆς, ἣ ὅποια συνίσταται εἰς τὴν κατάδειξιν τῶν φυσικώτατα παραγνωριζομένων ἀρετῶν τῶν πρωτοτύπων. βαθυφρόνων καὶ ἐπομένως δυσιοτήτων συγγραφέων. Ἡ κριτικὴ τοῦ κ. Καλοσογίου ἔπραξεν ὑπὲρ τοῦ Πολυλά ὅτι ἔπραξεν οὗτος διὰ τὸν Σολωμόν. Ἄλλ' ἐκτείνεται ἐπὶ εὐρύτερων βάσεων καὶ ἐγράφη εἰς καθαρεύουσαν αὐστηρῶς διατεταγμένην καὶ ἀποτελοῦσαν οὕτω περιεργωτάτην ἀντίθεσιν, ἀντίφασιν μᾶλλον, μεταξὺ τοῦ λεκτικοῦ καὶ τοῦ πραγματικοῦ· ἀλλὰ δι' αὐτὸ τοῦτο ἴσως εἶναι προωρισμένη νὰ ἐπιδράσῃ τοῦ κοινοῦ φρονήματος καὶ νὰ φέρῃ ἀποτέλεσμα ὁποῖον δὲν ἔφερεν ἡ περὶ Σολωμοῦ μελέτη. Καθόσον δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν ὅτι, ἂν αἱ κατὰ τῆς δημοτικῆς ἀντιπάθειαι φιλολογούντων ἠλαττώθησαν βαθμηδὸν κατὰ πολὺ, μέχρι τοῦ νὰ διαβλέπωμεν μακρόθεν λευκάζουσαν τὴν αὐγὴν νέας περιόδου τῶν νεοελληνικῶν γραμμάτων, τὸ πρὸς τὴν καθαρεύουσαν σέβας τῶν πολλῶν διατηρεῖται σχεδὸν ἀμείωτον· καὶ δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν ὅτι τὴν ἀγανάκτησιν, τὴν ὁποῖαν ἐξήγειρε παρά πολλοῖς τὸ «Ταξίδι» καὶ αἱ γλωσσολογικαὶ θεωρίαι τοῦ Ψυχάρη, προεκάλεσε, πλὴν ἐλαχίστων ἐξαιρέσεων, ὄχι τόσον ἡ ἐξηκριβωμένη ἔρευνα τοῦ πραγματικοῦ ὁμοῦ καὶ λεκτικοῦ στοιχείου των, ἀλλὰ μόνον ἡ ἐν τῷ συνόλῳ καὶ μακρόθεν ἄποψις καὶ κατὰ πρόληψιν ἀπόκρουσις τῆς αἰρετικῆς μορφῆς των, πρᾶγμα διὰ τὸ ὁποῖον ἡ ἐπισταμένη ἀνάγνωσις δὲν εἶναι τι ἀπαραίτητον. Καὶ ἡ γλώσσα, τὴν ὁποῖαν μετεχειρίσθη ὁ Καλοσογίος, νομίζω ὅτι ἐξελέχθη μετὰ στρατηγικῆς δεξιότητος, διὰ νὰ προκαλέσῃ ἐν ἀρχῇ τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ ἀντιπάλου, ὑφισταμένου τὸ θέλημα τῆς καλλιτείας, ὡς οὗτος τὴν ἐννοεῖ, καὶ ἀνυπόπτου χωροῦντος μέχρις οὗτου ἐμπέσῃ εἰς τὴν ἐναντίον του γλωσσοπαγίδα· ἀλλὰ λίαν ἀργὰ ἐννοεῖ τὸ σφάλμα του, πᾶσα διέξοδος, εἶναι ἀδύνατος, καὶ ἀναγκάζεται ἐκεῖ νὰ ὑποστῇ μέχρι τέλους τὸ μαρτύριον ἀσεβεστάτων ἰδεῶν, παραμυθούμενος ὑπὸ τῆς εὐσεβοῦς γλώσσης, ἐν τῇ ὁποῖα αὐταὶ ἐκτίθενται.

(Ἀπὸ τὰ «Κριτικά» τοῦ κ. Κ. Παλαμά).

Εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον κατὰ τυπογραφικὸν λάθος ἐπὶ τοῦ ἐξωφύλλου ἐτέθη Ἰουνίου ἀντὶ Ἰουλίου.

ΕΡΑΝΟΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΕΠΙ ΤΗ ΔΙΑΣΩΣΕΙ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ Πρὸς τὰς ἀπανταχοῦ Ἑλληνίδας.

Ὁ Ὑψιστος ἠδόκησεν ὅπως διαφυλάξῃ τὸν πολυφύλιτον ἡμῶν Βασιλέα καὶ διέσωσεν Αὐτὸν ἀπὸ τῶν σοβαρωτάτων κινδύνων νόσου μακρᾶς καὶ βαρυτάτης, καθ' ἣν ἡ λαοφίλης ἡμῶν Βασίλισσα ἴστατο διηνεκῶς παρὰ τὴν κλίνην τοῦ σεπτοῦ Σύζυγον, ἀφιερῶσα μετὰ θαυμαστοῦ θάρρους καὶ ἀπαραιμίλου ἀντοχῆς πάσας Αὐτῆς τὰς δυνάμεις ὑπὲρ τοῦ πάσχοντος Βασιλέως, ὅπως Οὗτος ἀκμαῖος ἀποδοθῇ τῇ Πατρίδι καὶ συνεχίσῃ τὸ ὑπὲρ τοῦ μεγαλείου τοῦ ἔθνους ἔργον Αὐτοῦ.

Αἱ Ἑλληνίδες συμμερισθεῖσαι τὴν ἀγωνίαν τῆς σεπτῆς αὐτῶν Ἀνάσσης, ὅτε ἠγρύπνει παρὰ τὸ προσκεφάλαιον τοῦ μεγάλου αὐτῶν Βασιλέως, μετέχουσι σήμερον τῆς ἐπὶ τῇ εὐτυχῇ ἀναρρώσει χαρᾶς, εὐγνώμονες δ' αἱ σκέψεις ἀπασῶν φέρονται πρὸς τὴν Ἀνασσαν, ἣτις ἐπιτελοῦσα τὸ πρὸς τὸν Σύζυγον καθήκον ὑψίστην ἅμα παρέσχεν ὑπηρεσίαν πρὸς τὸ ἔθνος. Διὸ προτείνομεν Ὑμῖν ὅπως διὰ πανδήμου τῶν Ἑλληνίδων εἰσφορᾶς συλλεγῇ ποσὸν ὅπερ τιθέμενον εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Βασιλίσσης νὰ χρησιμεύσῃ πρὸς ἀνέγερσιν φιλανθρωπικοῦ ἔργου εἰς μνήμην τῆς διασώσεως τοῦ Βασιλέως. Συνάμα χαρᾶσθεται ἐκ τοῦ συλλεγησομένου ποσοῦ μέγαλλον ὅπερ θὰ παρακληθῇ ἵνα εὐδοκήσῃ καὶ δεχθῇ ἡ Βασίλισσα προσφερόμενον Αὐτῇ ὑπὸ τῶν Ἑλληνίδων καὶ συμβολίζον τὴν χαρὰν αὐτῶν. Ἡ εἰσφορὰ ἐκάστης Ἑλληνίδος δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὴν δραχμὴν, τοῦ ποσοῦ τῆς μιᾶς δραχμῆς δυναμένου νὰ ἀπαρτισθῇ ἐκ καταβολῶν, πλειόνων Ἑλληνίδων. Αἱ εἰσφοραὶ εἰσπράττονται δυνάμει δελτίων ἠριθμημένων διπλοτύπων, ἐκπροσωποῦντων καταβολὴν μιᾶς δραχμῆς, ὧν τὸ ἐν τμήμα δίδεται ὡς ἀπόδειξις τῆς εἰσφορᾶς πρὸς τὴν συνεισφέρουσαν, ἣτις δύναται νὰ γράψῃ ἐν τῷ ἐπὶ τούτῳ χώρῳ τὸ ὄνομα αὐτῆς, τοῦ στελέχους παραμένοντος παρὰ τῇ ἐπιτροπῇ διὰ τὸν ἔλεγχον.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Ἰουλίου 1915.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Ἑλένη Ν. Μαυροζορδάτου, Οὐρανία Δ. Βουγιούκα, Ἑλένη Χ. Γρίβα, Ἐλίσα Σ. Δραγούμη Οὐρανία Δούσμανη, Λουκία Α. Ζαΐμη, Λίνα Κ. Π. Μαυρομυγᾶλη Χαρίκλεια Γ. Μπαλτατζῆ, Βιργινίου Ε. Μπενάκη, Ἰουλίττα Γ. Στρέιτ.